

אינגמר ברגמן עם ליב אולמן בחסררת, "פנים אל פנים"

ידידיו של תיסקוליס

במאי השוודי הגדול מגיע לאותו עושר דמיוני שהתברך בו קודם, הוא עדיין משכמו ומעלה מעל התחרות.

מנחם גולן

מבטיח

רינתיים, עז חטיילת, העסקים נמשכים כרגיל. בבתי-הקפה מספידים את רומן פולנסקי, על הכישלון החרוץ של הדייר, הן כבמאי והן כשחקן. מנחם גולן מבשר במודעות גדולות שאליונות טיילור תככב בסרטו הבא, השגיר, דושאן (סרט מתוק) מאקאביב מסביר שוב לידידיו מה בדיוק קרה בינו לבין כוכבתו הקנדית קארול לור (שטענה, כמה ימים לפני כן, כי השתמשו בשמה לרעה כדי לפרסם את הסרט). במלון קארלטון שותים שמפניה כמים, במסיבת-קוקטייל של ברוט, שבה נדחקים הכוכבים זה אל זה, תחת תהבוקים המאיימים של המצלמות, ומבקרים, שעיניהם בוחות מרוב סרטים, חוקרים זה את זה מה כדאי לראות ועל מה אפשר לוותר. הכל מסכימים שזה יותר גרוע מתמיד, והכל קובעים פגישות לשנה הבאה.

גודף מדי ריח של זקני ציון כל-יכולים. ונסיגונו של לוסית לחקות את היציקוק מיר תר לגמרי, כי לא נולד עוד מי ששיג את השועל הזקן בתחבולותיו, וכל המת-חרה בו אינו יכול לא להפסיד.

הסרט היהודי היחיד שנעשה מתוך אהבה ואהדה לנושא בא מארצות-הברית, שמו התחנה הבאה, גרינוויץ וילג, עשה אותו פול (הארי וטונט) מאורסקי, כשהוא מבסס את מרביתו על זיכרונות אישיים, ונושא — בחור יהודי העוזב את הבית, בתחילת שנות ה-50, עוזב את סינר אמו היהודיה והולך לגור בקרב הבוהימה של גרינוויץ וילג, בדרכו לקאריירה של שחקן. יש בסרט הרבה הומור, הרבה אוויר, רה, והרבה חיוכים. גם אם כל מה שקשור לצד היהודי בו מוכר וידוע מסרטים קודמים, הרי נוכחותה של שלי וינטרס, בתפקיד האם, נותנת לדייסה הישנה תכלין חדש.

אם מדובר בקולנוע האמריקאי צריך להזכיר את נהג מוניית של מרטין (אליס לא גרה כאן יותר) סקורוסה, סרט שזכה כבר להצלחה מיסחרית עצומה בארצות-הברית, והביא תהילה רבה לשחקן רוברט דה-נירו. הסרט הוא דוגמה קיצונית של התיסקול, חוסר-הקומניקציה והאלימות, הטמונים בכל יושבי הכרד האמריקאי, מגיע לשיא פורענות סאדיסטיים, שהם מצד אחד מוגזמים, ומצד שני מיותרים בהחלט. בגללם ניתן אולי להתיר לסרט כאל תיאור מיקרה פאתולוגי, ובתור שכזה בעל עניין מוגבל, ולא כסרט על המציאות האמריקאית.

ואלימות, היא כמובן שוכנת במקום-כבוד כימעט בכל סרט בפסטיבל, ללמד שכאלה הם פני העולם, ואסור לשכוח זאת. מקנדה ליפאן, ומיונסולביה לבראזיל, נדמה כאילו האנשים הפכו אכזריים יותר, או מרוסנים פחות, או שפשוט היו תמיד כאלה, אבל המסך לא העז עד היום להראות את פרצופם האמיתיים, כריתת אברים מול המצלמה, רצח אב ואם ומישכבים במיש-פחה הם עניינים של שיגרה, ומבקר-קול-נוע, המתירחם ברצינות למיקצועו, יהפוך בסופו של דבר לקשוח ביותר.

לא כדאי להרבות עוד פרטים על ה-סרטים הרבים שהוצגו כאן, למרביתם יש עניין לבעלי-מקצוע בלבד, ורובם, השנה, חוזרו על מה שנאמר עליידי יוצריהם בשנים קודמות. אך למרות זאת, איאפשר שלא להזכיר שני סרטים, שאולי לא יסיפו לתהילת יוצריהם, אבל הוכיחו שוב את עליונותם הבלולת.

האחד, המאקרו ד'אן, סרט של אריק

הסרט עשוי להרגיז את שני המחנות, הימין והשמאל. ראשית, משום שריון מראה אותם משתפים פעולה, ביניהם, ומחלקים לעצמם את העוגה הלאומית (וזה בהחלט מזכיר עניינים מסוימים בישראל). שנית, משום שכל הדוגלים במהפיכה כועסים על המישפט המסיים, האומר כי "האמת איננה תמיד מהפכנית".

סרט פוליטי שלישי, שבעיני הוא ה-סרט החשוב ביותר שהוצג בפסטיבל כולו, סרט תעודי של מארסל (הצער וחזמלה) אופולס, הנקרא זכר הצדק.

הסרט, הנמשך ארבע וחצי שעות, מחור לק לשניים, החלק הראשון מוקדש ל-מישפט נירנברג, החלק השני להשפעתם על העולם. מסביב לכל מה שקרה בבית המישפט בנירנברג, בשנת 1946, יוצא אופולס למחקר מרחיב ומעמיק ביותר על משמעות הצדק, על האחריות הקולקטיבית או האישית של האנשים, ועל הלחצים שנלמדו, או לא נלמדו, ליתר דיוק, ממיש-פטים אלה.

הוא מעמיד את טלפורד טיילור, התובע האמריקאי דאן, מול דניאל אלסברג, המא-שים את אמריקה של היום. את אדגר פור, התובע הצרפתי שהפך, בינתיים, נשיא הסנט בצרפת, והמודה שגרנג עורר בו מידה מסוימת של הערצה, מול באטה קלארספלד, המאשימה את מישטרי היום בהשלמה עם חטאי האתמול, מי יתן ותי-ווצר ההודמנות לראות סרט זה גם ב-ישראל, מתוך תיקווה שהצופים יראו לא רק מה שמתרחש על המסך, אלא גם ישכילו להסיק את המסקנות לגבי המתרחש עתה סביבנו.

היהודי הוא

עלוקה

סרטו של אופורם מהווה למעשה גשר לנושא נפוץ אחר בפסטיבל, בעיית היהודים.

צל המלאכים של השווייצרי דניאל שמיד, לפי תסריט של הגרמני ורנר ריינר פאסי-בינדר, מציג את היהודי כנושא דגל ה-קפיטאליזם העולמי, עלוקה המוצצת דם גרמני מתוך נקמה על השואה. מר קליין, שביים ג'וזף לוסית עבור אלן דלון, מספר על אלוסי בשם קליין הנחמד כיהודי, והמנסה לשווא להתנקות מן ה-אשמה, העובדה שמר קליין האלוסי קונה בבורות רכוש של יהודים חסרי-ישע הופכת אותו דמות שלילית, עיט הפושט על גוויות, אולם מהתיכנון השטני של היהודים, המחשידים אותו בפני הגסטאפו.

סירטו של מיקוש יאנסקו: "חמאים פרטיים, מעזות ציבוריות"

חגיגה של ניאופים ועידום